

Valtioneuvostolle

Merenkulun turvallisuussopimuksen
noudattaminen Suomessa

Valtioneuvostolle syyskuun 6. päivänä 1983 osoittamassaan kirjelmässä Suomen Radiosähkötäjäliitto ry kiinnitti huomiota merenkulkuhallituksen edellisellä päivänä tekemään päätökseen myöntää poikkeuksia ihmishengen turvallisuutta merellä koskevasta kansainvälisen sopimuksen (SOLAS) pakollisista radiomääräyksistä, sekä pyysi valtioneuvoston toimenpiteitä asiassa.

Tämän jälkeen asiassa on tullut esille liiton mielestä niin oleellisia seikkoja, että se on katsonut asialliseksi saattaa kunnioittaen ne valtioneuvoston tietoon.

Aluksi liitto toteaa, ettei se tähän mennessä ole saanut merenkulkuhallitukselta mainittua erivapauspäätöstä pyynnöstään huolimatta. Liitto on saanut ainoastaan merenkulkuhallituksen lehdistötiedotteen sekä laitoksen merenkuluntarkastustoimiston merenkulkuhallitukselle osoittaman asiaa koskevan kirjeen. Liitto pitää merenkulkuhallituksen menettelyä päätösten ja asiakirjojen julkisuutta koskevien säädösten valossa arveluttavana, kun otetaan lisäksi huomioon, ettei liittoon otettu asian käsittelyn missään vaiheessa yhteyttä, pyydetty kannanottoa tai edes informoitu. Varustamotaholle asiakirjoja on toimitettu jo ennen päätöstä.

Liitto joutuu näinollen merenkulkuhallituksen lehdistötiedotteen perusteella oletamaan päätöksen noudattelevan tiedotteen sisältöä.

Lehdistötiedotteessaan merenkulkuhallitus väittää, että Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO) olisi tehnyt päätöksen kohottaa jäsenmaitaan jo nyt aloittamaan siirtymävaiheen nykyisestä pakollisesta radiohätä- ja turvallisuusjärjestelmästä vasta suunnitteilla olevaan uuteen järjestelmään.

Tähän siirtymävaiheen aloittamiseen perustuen merenkulkuhallitus on tehnyt päätöksensä, jonka mukaan yli 1600 brt suomalaisilla aluksilla voitaisiin Itämeren ja Pohjanmeren liikenteessä poistaa kaikki Solas-sopimuksen mukaiset radio-laitteet alusten radioasemalta ja korvata ne muilla laitteilla, joita Solas-sopimuksessa ei lainkaan edes mainita tai ovat vapaaehtoisia. Valtameriliikenteessäkin osa pakollisista laitteista korvattaisiin vapaaehtoisilla laitteilla.

Koska merenkulkuhallitus ilmoittaa tehneensä päätöksensä siirtymävaihetta koskevan IMO:n päätöksen perusteella, niin on syytä saattaa asian käsittelyvaiheet IMO:ssa ja sen todellinen tämänhetkinen tila valtioneuvoston tietoon.

1. Järjestön Radioalakomitean 22. istunnossa vuonna 1980 hyväksyttiin kanta, jonka mukaan:
"The transition plan must ensure at least the degree of safety provided under present system. The 500 kHz distress system will be maintained until the future system is fully implemented."

Eli nykyinen radiosähkötys hätäjärjestelmä tulee siis säilyttää kunnes uusi järjestelmä on täydellisesti valmis.

Tämän kannanoton IMO:n Meriturvallisuuskomitea, jolla asiassa vasta on päätäntävaltaa, sittemmin istunnossaan hyväksyi, ja on voimassaoleva päätös tällä hetkellä.

2. Radioalakomitean 25. istunnossa viime vuoden lopulla siirtymävaiheen alustavan suunnitelman käsittelyn yhteydessä Hollanti teki ehdotuksen ottaa siirtymävaiheen alustavaan suunnitelmaan kohta, jonka mukaan:

"The plan takes account of the following points:

- .4 administration to consider arrangements under the provision of Regulation I/5 - Equivalent - and, where appropriate, Regulation IV/5 - Exemptions - of the 1974 SOLAS Convention, when these are relevant and support a rational and early introduction of elements and functions of the FGMDS, provided that the present distress and safety arrangements and standards are maintained in such a way that during transition period compatibility between the present system and the FGMDS is ensured;"

Eli hallinnot voisivat Solas-sopimuksen I/5 samanarvoisuussäännön ja IV/5 erivapaussäännön perusteella ottaa nyt käsiteltäväksi uuteen järjestelmään kuuluvien elementtien ja toimintojen käyttöönottoa, kuitenkin vain niin, että nykyinen hätä- ja turvallisuusjärjestelmä säilytetään siten, että yhteensopivuus nykyisen ja uuden järjestelmän välillä taataan yllämenovaiheen aikana.

Hollanti oli jo ennen Radioalakomitean istuntoa tehnyt tämänkaltaisen kansallisen päätöksensä.

Hollannin ehdotus aiheutti kokouksessa voimakasta vastustusta. - Samanarvoisuussääntöään ei koskaan aiemmin ole sovellettu maailmanlaajuiseen radioturvallisuusjärjestelmään, vaan sitä on sovellettu aina aluksen sisäisiin laitteistoihin ja järjestelyihin, kuten palopumput, luotsitikkaat, yms. - Hollannin tekstiä vaadittiin poistettavaksi komitean raportista ja esityksestä. Äänestyksessä Hollannin esitys sai vielä niukan 21-18 enemmistön ja jäi näin Meriturvallisuuskomitealle menevään esitykseen. Suomi äänesti Hollannin ehdotuksen puolesta.

Radioalakomitealla ei siis ole IMO:n puolesta päätäntävaltaa tässä asiassa.

3. Meriturvallisuuskomitean viime kesäkuun istunnossa voimakkaasti vastustettiin Radioalakomitean esittämän siirtymävaiheen suunnitelman hyväksymistä ennenaikaisena. Itämeren valtioista sitä muiden mukana vastustivat Neuvostoliitto, Saksan Demokraattinen Tasavalta. Siirtymävaiheen suunnitelma, ja sen mukana tietenkin merenkulkuhallituksen päätöksen perustana oleva "kehoitus", tuli hylätyksi:

"Some Members and ICFTU expressed the opinion that the Transition plan should not be approved prior to completing the research, development and practical testing of all components and obtaining adequate operational experience with the new system. The Committee agreed with this view and instructed the Sub-Committee to act accordingly."

4. Radioalakomitean 26. istunnossa viime syyskuussa todettiin Meriturvallisuuskomitean päätös ja päätettiin lähettää siirtymävaiheen suunnitelma Radioalakomitean alaiselle työryhmälle edelleen valmisteltavaksi.

5. Merenkulkuhallituksen mainitsema "IMO:n kehoitus" on näinollen tosiasialla Radioalakomitean työryhmäasteella.

Referoidessaan mainitsemaansa "kehoitusta" merenkulkuhallitus viittaa Radioalakomitean raportin "keskusteluosan" tekstiin ja unohtaa samalla mainita, että siitä johtuva ja saman asian sisältävä siirtymävaiheen suunnitelma tuli Meriturvallisuuskomiteassa hylätyksi. Tämä seikka oli merenkulkuhallituksella tiedossa päätöstä tehdessään.

Suomen Varustamoyhdistys on puolestaan antanut lausuntonsa asiasta 8.9.1983 valtioneuvostolle ja vielä toisen kerran 22.9.1983 kauppa- ja teollisuusministeriöllä. Näissä esiintyy liiton mielestä niin paljon virheellisiä ja harhaanjohtavia tietoja, että se katsoo velvollisuudekseen puuttua niistä muutamia.

Varustamoyhdistys kertoo, että tällä hetkellä noin 2000 alukseen eri maissa on asennettu satelliittipääte, mutta suomalaisiin aluksiin niitä ei ole voitu asentaa sen takia, ettei ole ollut hallinnon päätöstä mitä vanhoja laitteita ne korvaisivat.

Tällä lausumalla Varustamoyhdistys haluaa muodostaa sellaisen käsityksen, että muissa maissa satelliittipäätteet olisivat korvanneet Solas-sopimuksen pakollisia laitteita samaan tapaan kuin mitä merenkulkuhallituksen päätös sallisi suomalaisilla aluksilla, ja että suomalaisiin aluksiin päätteitä ei ole voitu tähän mennessä asentaa hallinnollisen päätöksen puuttumisen takia.

Näin ei kuitenkaan ole asian todellinen laita. Mainitut 2000 päätettä on asennettu Solas-sopimuksen pakollisten radiolaitteiden lisäksi, eli niiden rinnalle. Suomessa sensijaan haluttaisiin poistaa kaikki Solas:n mukaiset pakolliset laitteet ja asentaa niiden tilalle toisia laitteita.

Suomalaisiin aluksiin on siis voitu tähänkin asti asentaa satelliittipäätteitä aivan samalla tavalla kuin missä muualla maailmassa tahansa, eikä siihen tarvita mitään hallinnon päätöksiä, jota Varustamoyhdistys harhaanjohtavasti väittää. Tällaisia päätöksiä ei ole tarvittu missään muuallakaan.

Varustamoyhdistys toisaalta tuo esille Hollannin, Kanadan, Norjan ja Ruotsin "vastaavat päätökset", aivan kuin ne olisivat yhtäläisiä merenkulkuhallituksen päätöksen kanssa. Tosiasia on jälleen toinen.

Kaikissa näissä maissa, Ruotsia lukuunottamatta, Solas:n mukaisista laitteista vain osa sallitaan korvattavaksi muilla laitteilla. Kaikissa niissa on radiosähkötysasema mukana: joko pääte varalaitteisto ja radioasemaa hoitaa luonnollisesti pätevä radiosähköttäjä. Näin näissäkin maissa halutaan turvata nykyisen ja uuden järjestelmän yhteensopivuus siirtymäkauden aikana vaikkakaan päätökset poiketa Solas-määräyksistä eivät sielläkään perustu IMO-päätöksiin. Ne ovat kuitenkin selvästi vähemmän ristiriidassa voimassaolevien Solas-määräysten kanssa, verrattuna merenkulkuhallituksen päätökseen.

Kaikki mainitut päätökset on siis tehty täysin kansallisella pohjalla, eikä niillä ole mitään kansainvälistä statusta.

Hollannissa tällaisia aluksia ei ole toistaiseksi yhtään, Kanadassa tiettävästi muutama ja Norjassa ne on rajoitettu viiteen alukseen.

Ruotsin sallimilla erivapauksilla ei taas ole tekemistä näiden muiden maiden ilmoitusten kanssa, sillä Ruotsin päätökset perustuvat Solas-sopimuksen erivapaussääntöön, eivätkä suinkaan uuden järjestelmän siirtymävaiheen käyttöönottoon, mikä väite on jätetäpäin keksitty.

Varustamoyhdistys kuitenkin mielellään pyrkii luomaan sellaisen kuvan, että erivapauskokeilu olisi yleismaailmallista ja että suomalaiset olisivat jotenkin muuta maailmaa "heikommassa" asemassa. Kun kuitenkin pidetään mielessä, että maailmassa on noin 26.000 yli 1600 brt alusta ja niistä runsaat kolmekymmentä ruotsalaista alusta purjehtii erivapauden ansiosta ilman pakollista radiosähkötysasemaa, niin voidaan ruotsalaista ilmiötä pitää maan sisäisenä asiana, joka taas juontaa juurensa ruotsalaisten varustajien 1970-luvun virheellisestä varustamotoiminnasta.

Merenkulkuhallituksen kyseessä oleva päätös siis ylittää kaikki edellä mainituissa maissa tehdyt kansalliset ratkaisut; eikä se perustu missään tapauksessa IMO:n päätöksiin. Radioalakomitean raportti ei suinkaan ole IMO:n päätös eikä edes IMO:n kehoitus, varsinkaan kun sitä ei Meriturvallisuukskomiteassa hyväksytty, eikä voitu näin viedä IMO:n päätöksentekoprosessissa eteenpäin ja saattaa sitä kautta SOLAS-sopimuksen sisällöksi.

Käytännössä toteutettuna merenkulkuhallituksen päätös merkitsee väistämättä nykyisen ja uuden järjestelmän yhteensopivuuden romuttamista ja turvallisuuden vaarantamista. Tätä ei Radiosähköttäjälitto voi missään olosuhteissa hyväksyä.

On lisäksi huomattava, että radiosähkötysaseman korvaamisen yhteydessä poistuu myös kaupallisen liikenteen vastaavat radiolaitteet ja tällöin satelliittipäättien kautta otettu puhelu on hinnaltaan kymmenkertainen tähänhetkiseen VHF-puhelutaksaan verrattuna. Halvin satelliittipuhelu maksaa 90 mk, minuuttitaksan ollessa 30 mk. On selvää, että tästä aiheutuu mere-

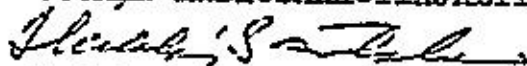
kulkijoiden taholta hyvitysvaatimuksia.

Liitto liittää tähän kirjelmään Merenkulkujärjestön päätöksen A.420(XI), jossa on määriteltä uuden järjestelmän yleiset tavoitteet. Niiden mukana on myös ylimenovaihetta koskevat määräykset, jotka vastaavat Radiosähkötäjäliiton edellä esittämää kantaa. IMO ei ole tehnyt muita tähän kuuluvia päätöksiä, jotka olisivat kansainvälisesti voimassa.

Edellä esitettyyn viitaten Suomen Radiosähkötäjäliitto ry vetoaa kunnioittaen valtioneuvostoon, jotta Suomi edelleenkin noudattaisi Kansainvälisen merenkulkujärjestön virallisia päätöksiä ja voimassaolevaa merenkulun turvallisuussopimusta. Liiton mielestä merenkulkuhallituksen kyseessäoleva päätös on pyrkimys oikaista IMO:n virallisen päätöksentekomenettelyn ja sitä kautta myös maan hallituksen ohi.

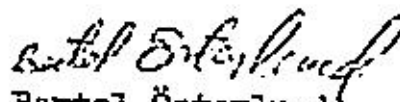
Kunnioittaen

SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITTO RY

Heikki Santala

puheenjohtaja

Bertel Österlund

järjestösihteeri

Liitteet: kirje valtioneuvostolle 6.9.1983
IMO:n päätös RESOLUTION A.420(XI)

Tiedoksi: Kauppa- ja teollisuusministeriö

- 2.4 The antenna of the main installation shall be sufficiently separated from other antennae in order to avoid mutual interference.
- 2.5 The reserve installation shall include MF/HF radio equipment which is able to handle radiotelephone traffic in the MF band and in the HF radiotelephone band, as well as to handle radiotelegraph traffic in the MF radiotelegraph band; these required facilities may be obtained either by means of one combined installation or by means of various transmitters and/or receivers.
- 2.6 The installation mentioned under 2.5 shall in principle also be suitable for the transmission and reception of digital selective calling and narrow-band direct printing signals as will be required under the provisions of the RCHDS5, in particular with regard to the requirements in respect of frequency stability, selectivity and bandwidth.
- 2.7 The reserve installation shall meet the technical requirements as specified in Chapter IV for a main installation.

It shall be capable of working both from the main source of energy and from the reserve source of energy required by Regulation 10(a)(iii) of Chapter IV.

- 2.8 With respect to Regulation 10(a)(iv) it is considered not to be necessary to have the reserve antenna installed.

In addition a sufficient number of receive antennae shall be installed to enable the simultaneous functioning of the required receivers.

- 3 In accordance with the provisions of the ITU Radio Regulations (edition 1982) the satellite communication station shall be controlled by a person holding a certificate as specified in Regulation 3862, and the MF/HF station shall be operated by a person holding a certificate as specified in Regulation 3860.

Test printer on! (G)